

Mestna občina Ljubljana
Zoran Jankovič, župan
Mestni trg 1, 1000 Ljubljana
telefon: 01 306 10 10, faks: 01 306 12 14

Številka: 622-8/2015-2
Datum: 27. 3. 2015

Mestna občina Ljubljana
Mestni svet

ZADEVA: Predlog za obravnavo na seji Mestnega sveta Mestne občine Ljubljana

PRIPRAVIL: Mestna uprava Mestne občine Ljubljana,
Oddelek za kulturo

NASLOV: Osnutek Odloka o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena

POROČEVALKI: mag. Mateja Demšič, sekretarka - vodja Oddelka za kulturo
Miljana Smrdel, višja svetovalka na Oddelku za kulturo

**PRISTOJNO
DELOVNO TELO:** Odbor za kulturo in raziskovalno dejavnost

PREDLOG SKLEPA:
Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejme osnutek Odloka o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena.

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Jankovič

Priloga:
- osnutek odloka z obrazložitvijo

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13) in 27. člena Statuta Mestne občine Ljubljana (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12) je Mestni svet Mestne občine Ljubljana na ..... seji ..... sprejel

ODLOK
o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani
za kulturni spomenik lokalnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasi enota dediščine (EŠD 30087) Ljubljana - Hiša Komenskega 8 (v nadaljnjem besedilu: spomenik).

Spomenik obsega parcele številka 2490, 2491 (številka stavbe 549), 2492 (številka stavbe 566) in 2516, vse katastrska občina 1737 – Tabor.

2. člen

Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik lokalnega pomena: V hiši je bival eden izmed najpomembnejših zbiralcev slovenskega narodnega gradiva, kronist svojega časa ter znan slovenski fotograf Fran Vesel (1884-1944); za časa svojega življenja je imel Fran Vesel na Komenskega ulici 8 v Ljubljani bogato knjižnico ter vsebinsko raznoliko zbirko gradiva iz kulturno-umetniškega življenja tistega časa; hiša je bila družabno zbirališče Veselovih prijateljev, med katerimi je bilo kar nekaj pomembnih kulturnikov tistega časa, kot na primer Oton Župančič, Ivan Cankar, Hinko Smrekar, Avgust Berthold in drugi; z oporoko je Fran Vesel hišo na Komenskega ulici 8 dodelil v uporabo slovenskim likovnim ustvarjalcem.

Varovane sestavine spomenika so: Zasnova historicistične hiše z na ulico orientiranimi glavnimi prostori in pomožnimi na začetni strani; historicistična fasada z neobaročnimi prvinami; historicistično stavbno pohištvo, tlaki in domnevne poslikave ostenij v notranjščini ter vrt na začetni strani hiše.

3. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih in zgodovinsko-memorialnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti;
- podreditev vseh posegov v spomenik ohranjanju neokrnjenih izvirnih prvin zunanjščine in notranjščine spomenika ter notranje opreme v obliki, legi, gabaritih, konstrukciji, materialih, strukturi in barvni podobi;
- redno vzdrževanje spomenika s pripadajočim vrtom ter krajinsko arhitekturno zasnovano z vegetacijskimi in grajenimi prvinami;
- prepoved spreminjanja varovanih elementov spomenika; če je spomenik ali njegov varovani del okrnjen, je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja;
- prepoved postavljanja ali gradnje trajnih ali začasnih objektov v območju spomenika, vključno z nadzemno infrastrukturo in nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito funkcioniranje, ohranjanje in prezentacijo spomenika in skladni s kulturnovarstvenimi pogoji pristojnega zavoda;

- predhodno izdelavo konservatorskega načrta v primeru večjih posegov v spomenik ali njegovo celovito prenovo, vključno s krajinskim načrtom za ureditev vrta;
- v sklopu večjih prenov zagotovitev ustrezne namembnosti dela hiše, kjer bo prikazano življenje in delo Frana Vesela;
- zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika ter pravic lastnika.

4. člen

Za vse posege v spomenik je potrebno predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: zavod).

5. člen

Spomenik se v zemljiški knjigi zaznamuje kot zaznamba nepremičnega spomenika arhitekturnega in zgodovinskega pomena.

6. člen

Meje spomenika so določene na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:1000 in vrisane na topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov, ki sta sestavna dela tega odloka, hranita zavod in Mestna občina Ljubljana.

7. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 622-8/2015-2
Ljubljana,

Župan
Mestne občine Ljubljana
Zoran Janković

Obrazložitev
osnutka Odloka o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani
za kulturni spomenik lokalnega pomena

Pravni temelj

Pravna temelja **osnutka Odloka o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena** sta 13. člen *Zakona o varstvu kulturne dediščine* (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 - ORZVKD39, 90/12 in 111/13, v nadaljnjem besedilu: zakon), ki določa vsebino akta o razglasitvi, ter 27. člen *Statuta Mestne občine Ljubljana* (Uradni list RS, št. 66/07 – uradno prečiščeno besedilo in 15/12), ki določa, da Mestni svet Mestne občine Ljubljana sprejema statut, odloke in druge akte Mestne občine Ljubljana.

Razlogi in cilji

Konservatorji Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: zavod), so predlog za razglasitev o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena pripravili zaradi ohranjanja in povečanja pričevalnosti arhitekturne in zgodovinske vrednote spomenika.

Cilj sprejetja akta je ohranjanje kulturnih, zgodovinskih, umetnostnozgodovinskih in arhitekturnih sestavin v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti.

Ocena stanja

V nadstropni hiši, zgrajeni v strnjeni robni zazidavi ulice leta 1899, v historicističnem slogu z neobaročnimi prvini na fasadi, je živel Fran Vesel (1884-1944). Bil je pomemben kronist svojega časa, eden izmed največjih zbiralcev slovenskega kulturnozgodovinskega gradiva ter fotograf. Za časa svojega življenja je imel v hiši na Komenskega ulici 8 v Ljubljani bogato knjižnico z dragocenimi knjigami, posameznimi prvotiski naše moderne ter raznolike zbirke od redprodukcij, slik, kipov, biografskega gradiva o slovenskih kulturnikih tistega časa do lastnih fotografskih posnetkov na steklenih ploščah. Gradivo, ki ga je zbral, še danes predstavlja enega izmed najobsežnejših zasebnih arhivov slovenske kulturne zgodovine.

Kot ustanovitelj in predsednik leta 1911 osnovanega društva Kluba slovenskih amater-fotografov je veliko prispeval tudi k razvoju fotografske umetnosti na slovenskem. V hiši je imel urejeno fotografsko temnico, ki je bila na voljo tudi drugim uporabnikom, predvsem članom Kluba slovenskih amater - fotografov.

V hiši na Komenskega ulici 8 so se za časa njegovega življenja zbirali številni pomembni kulturniki tistega časa kot so Oton Župančič, Ivan Cankar, Hinko Smrekar, Avgust Berthold in drugi, ki so bili tudi njegovi osebni prijatelji. Zadnja leta svojega življenja je tu preživel tudi njegov stric, slikar Ferdo Vesel.

Z oporoko je Fran Vesel hišo na Komenskega ulici 8 dodelil v uporabo slovenskim likovnim ustvarjalcem. Z njegovo zapuščino razpolagajo Narodni muzej Slovenije, Slovenski etnografski muzej, Narodno univerzitetna knjižnica, Narodna galerija, Muzej in galerije mesta Ljubljana in Zgodovinski arhiv Ljubljana.

V hiši na Komenskega ulici 8 sta danes sedež in galerija Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov (v nadaljnjem besedilu: ZDSLJU). Na obcestno fasado hiše je bila leta 1995 vzdana spominska plošča, posvečena Franu Veselu. ZDSLJU za dolgoletno delovanje na področju likovne kulture posameznikom in pravnim osebam, ki niso neposredni likovni ustvarjalci, podeljuje »Priznanje Fran Vesel«.

Poglavitne rešitve

Osnutek Odloka o razglasitvi hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena je pripravljen v skladu z drugim odstavkom 13. člena zakona, po katerem mora akt o razglasitvi obsegati:

- identifikacijo spomenika, vključno z določitvijo meje spomenika tako natančno, da so meje določljive v naravi in zemljiškem katastru,
- vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim spomenika in
- morebitno obveznost javne dostopnosti spomenika.

Te določbe zakona so upoštevane v 1., 2. in 3. členu osnutka odloka.

V 4. členu je določeno, da je potrebno za vse posege v spomenik predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda. V skladu z drugim odstavkom 28. člena zakona kulturnovarstveno soglasje ni potrebno za:

- nujne posege na spomeniku ali dediščini, če so posegi neizogibno in nemudoma potrebni za odvrnitev nepredvidljive nevarnosti uničenja ali poškodbe spomenika ali dediščine ali za odvrnitev nevarnosti za ljudi in premoženje. O nujnem posegu je treba takoj po njegovi izvedbi obvestiti zavod in zaprositi za naknadno kulturnovarstveno soglasje;
- izvedbo raziskav, ki jih opravlja zavod v okviru javne službe.

V 5. členu je določeno, da se spomenik zaznamuje v zemljiški knjigi. Vpis v zemljiško knjigo se opravi po uradni dolžnosti.

Skladno z 12. členom zakona so bili dne 16. 2. 2015 na Oddelku za kulturo Mestne uprave Mestne občine Ljubljana lastniku oziroma uporabniku spomenika g. Alešu Sedmaku, predsedniku Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov, predstavljeni razlogi za razglasitev hiše na Komenskega ulici 8 v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena, osnutek akta o razglasitvi in kartografska dokumentacija. G. Aleš Sedmak se je v imenu Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov z razglasitvijo v celoti strinjal.

Grafično ali kartografsko gradivo

Meje spomenika so določene na digitalnem katastrskem načrtu v merilu 1:1000 in vrisane na topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov, ki sta sestavna dela tega odloka, hranita zavod in Mestna občina Ljubljana.

Ocena finančnih in drugih posledic sprejema akta

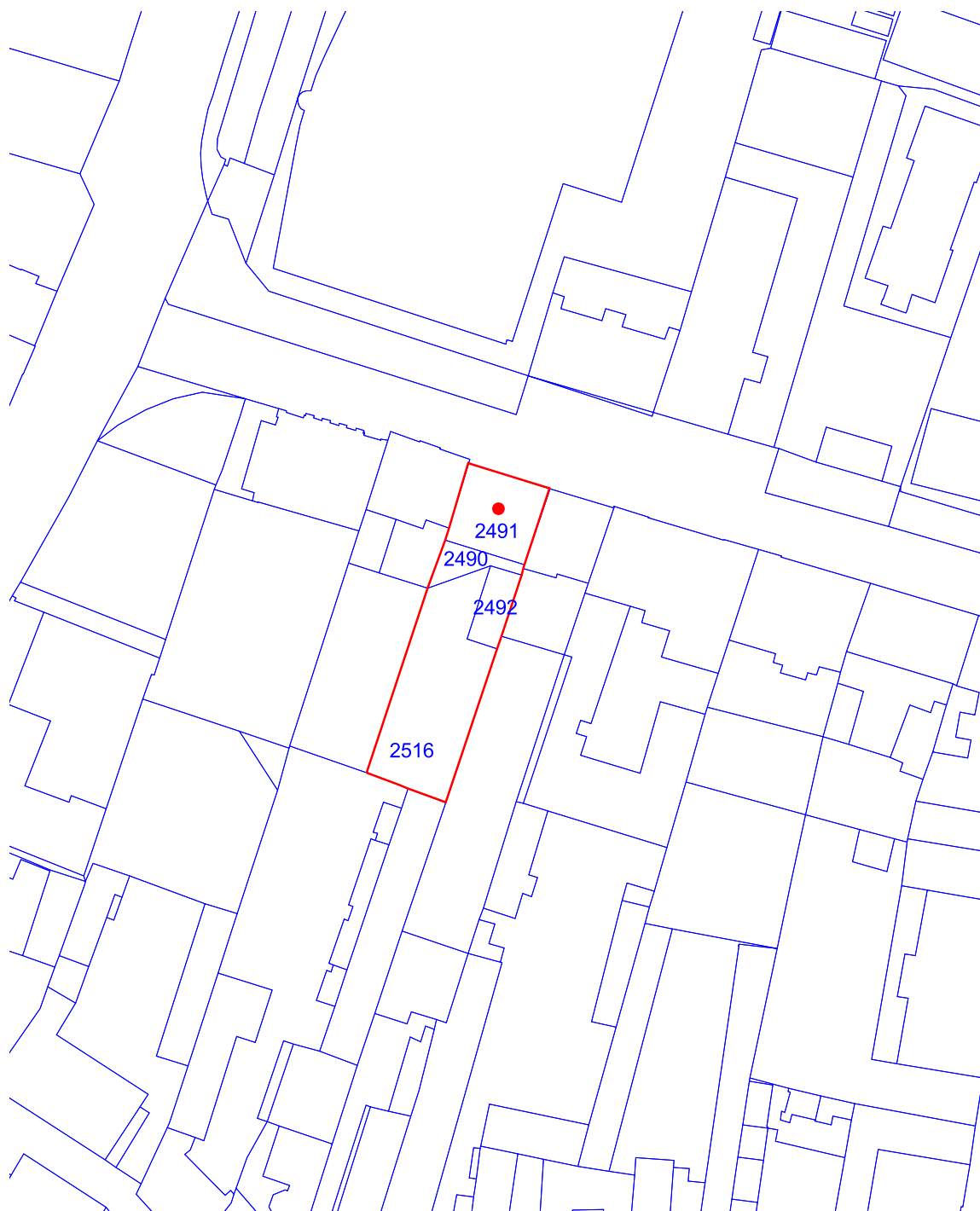
Sprejetje predlaganega akta ne predstavlja dodatnih finančnih posledic za Mestno občino Ljubljana, spomenik ni v lasti Mestne občine Ljubljana.

Ljubljana, 27. marec 2015

Pripravila:
Miljana Smrdel
Višja svetovalka I

mag. Mateja Demšič
Vodja oddelka

Datum izrisa :27.12.2014

EŠD 30087

- centroid kulturnega spomenika
- meja kulturnega spomenika

K.O. TABOR

Vir podatkov:

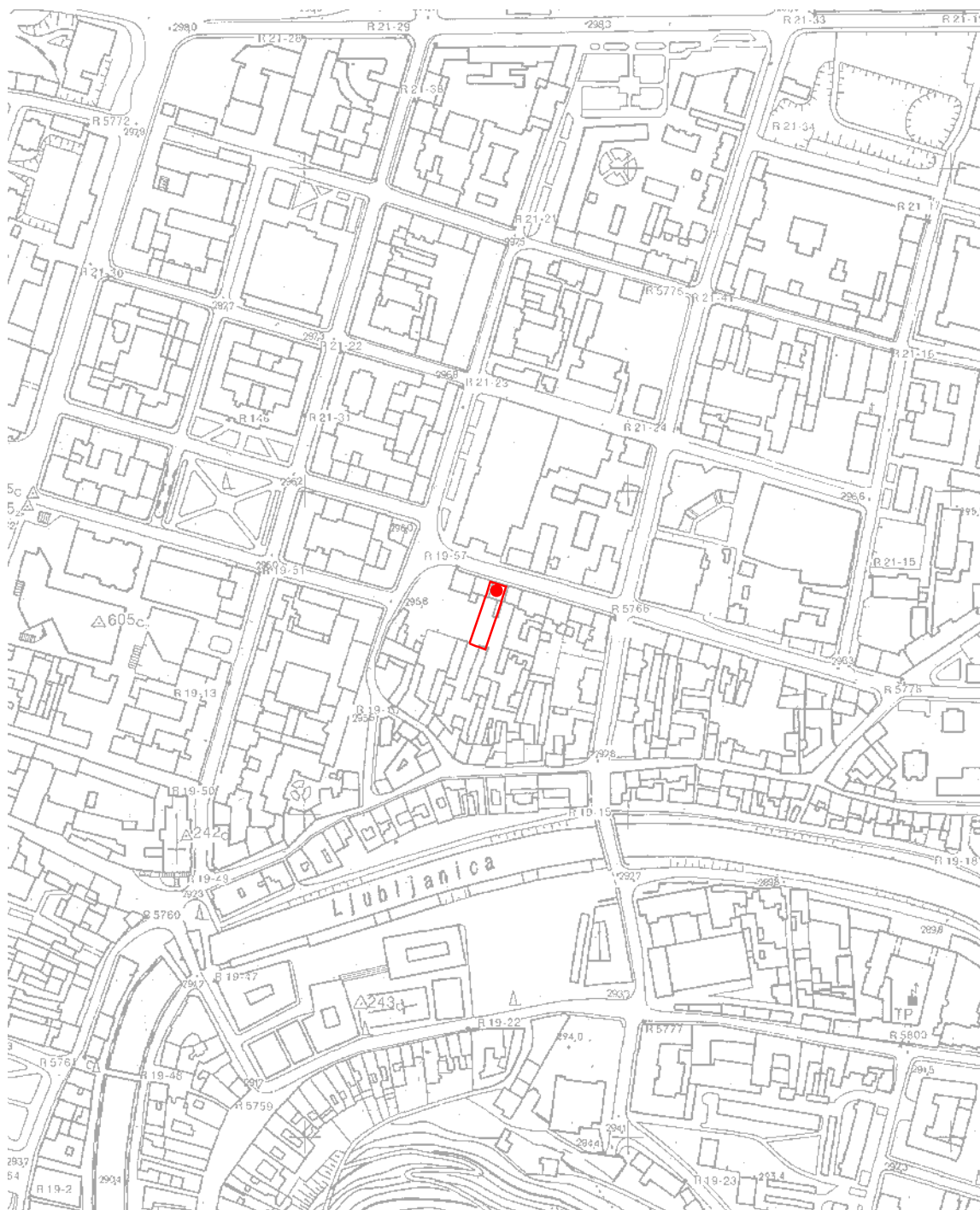
- Obvezni elementi predloga za razglasitev hiše na Komenskega 8
v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Digitalni katastrski načrt, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:1000

Datum izrisa : 27.12.2014

EŠD 30087

- centroid kulturnega spomenika
- meja kulturnega spomenika

TTN5 LJUBLJANA-S 44

Vir podatkov:

- Obvezni elementi predloga za razglasitev hiše na Komenskega 8
v Ljubljani za kulturni spomenik lokalnega pomena

Vir za kartografsko osnovo:

- Temeljni topografski načrt 1: 5000, 1 : 10 000, Geodetska uprava Republike Slovenije

Merilo: 1:5000